

HRVATSKO
DRUŠTVO
LIKOVNIH
UMJETNIKA
RIJEKA

Vitomir Kelava

Izdavač: Hrvatsko društvo likovnih umjetnika Rijeka
Rijeka, Korzo 28/II, Tel: 051/332-494, 338-809
E mail: hdlur@ri.t-com.hr
Web: <http://hdlu-rijeka.hr/>
Za izdavača: Damir Šegota
Urednica: Jasna Rodin
Organizator: Hrvatsko društvo likovnih umjetnika Rijeka
Prijevod teksta: Marijan Rodin
Oblikovanje kataloga: Branko Lenić
Tisak kataloga: Tiskara Sušak
Br. kataloga: 3 / 22
Naklada: 100 komada

CIP zapis dostupan u računalnom katalogu Sveučilišne knjižnice Rijeka pod brojem 150312004.
ISBN 978-953-6701-65-0

Naše programe podržavaju:
Odjel gradske uprave za kulturu Grada Rijeke
Ministarstvo kulture Republike Hrvatske
Županija primorsko-goranska

Slika na naslovnici: *Bez naziva II*, 2001., slika-predmet, kombinirana tehnika na platnu, 47,5 x 35,5 cm

Mala retrospektiva Vitomira Kelave

Slikar Vitomir Kelava u protekla uskoro četiri desetljeća umjetničkog rada samostalno izlaže 1997. te ove, 2022. godine, oba puta u galeriji Hrvatskog društva likovnih umjetnika Rijeka. Poodmaklo vrijeme i životni pritisci doveli su do stanovitog *svođenja računa sa samim sobom* i odluke o cjelovitijem prezentiranju javnosti. Rodom Zeničanin, nešto manje od tri i pol desetljeća, gotovo polovicu života, živi i djeluje na Rabu. Balansirajući između posla i poziva svojim otvorenim ateljeom-galerijom u gradskoj jezgri godinama doprinosi njenom urbanom značaju. Izoliranost otočne sredine nije potisnula stvaralački poriv i pored isplative izrade uličnih portreta, posvećen je vlastitim umjetničkim interesima.

Djelujući izvan izlagačkog i tržišnog sustava, kreativna mu je vodilja iznalaženje autentičnog izraza u dugotrajnom radu i variranju prvotnih preokupacija iz čega nastaje nekoliko diskontinuiranih ciklusa. Kako sam kaže, teži samosvojnom likovnom govoru kao pandanu idejnom polazištu i temama koje ga emocionalno i asocijativno zaokupljaju. Krećući se u okvirima likovnosti, koristi raznolika izražajna sredstva i postupke umjetničkih praksi dvadesetog stoljeća, od slikarstva i asamblaža do objekata i instalacija te zalaza u konceptualizam.

Opus pokazuje nekoliko stalnih interesa, mediteransko, otočno podneblje i nasljeđe bosanskog zavičaja, socijalno i ekološki angažirane radove, intimizam i portrete. Godinama se, naime, uspješno bavio nekad popularnim portretiranjem prolaznika na ulicama naših primorskih ljetovališta, razvijajući vještinu vizualizacije lica s istaknutim crtama karaktera. Od brojnih, izložit će vlastiti i upečatljivi portret sugrađanina Uga Belamarića u kostimu renesansnog viteza, ocrtavajući Rabljaninovu živopisnu osobnost.

Bosanskim tematom reminiscira drevnu *narodnu* kulturu bogumila i stećaka u oblicima trajnih epiteta, znakova i stabilnih likova oralne povijesti, mita i folkloru rodnog kraja. Figuralne kompozicije prožima mističizam bosanske bogumilske sljedbe sa sumarnim likovima svedenim na paradigmu, ikonički znak jasne denotacije (jelen, lovac, konjanik, azdaha...).

Maritimni krajolik sintetički prispodobljuje monokromnim morsko plavim registrima slikanih uljem ili akrilom u odjecima objektnog i slikarstva obojenog polja. U njih slaže pijesak, kamen, riblji kostur, kao u *Zoni tišine*, ciklusu malog formata koji nastaje od 2006. te srodnoj seriji slika bez naziva iz različitih perioda. Neobrađeni materijali organska su protuteža geometrijskom principu i morfološki manifestiraju dovršenost forme nastale djelovanjem prirodnih procesa koji su „odigrali ulogu klesara“ (V. Kelava). Umjetnik ovdje tendira prenesena značenja usmjerena promatraču, pozivajući na introspekciju i traganje za „zaboravljenom ili skrivenom senzibilnošću“ (V. Kelava). Ti su radovi u sinergiji s humanim promišljanjem suvremene zbilje, od globalne ekološke zabrinutosti do zdvajanja nad etičkim vrednotama današnjeg čovječanstva (*Ugroženost*, 1998., *Lutke sa smetlišta*, 2012. i 2015.). Ekspresivna deformacija muškog torza s uvećanim falusom u prvom planu višeznačna je metafora muškog principa, trupom aluzija na morfologiju mitskog čudovišta, a pulsirajućim crvenim akrilom na boju krvi i mesa (*Tjelesnost*, 2013.). Žensku je tjelesnost uobličio inkarnatom i volumenom izvedenih modulacijom ili modelacijom, transponirajući uzbudljivost nage femininosti u rasponu od prigušene senzualnosti do erotizirane ljepote.

Obrađujući teme apstraktno i figurativno, izražava se u različitim medijskim i multimedijским postupcima, od gestualne impasto i materične fature zagasitog kolorita, upotrebe *neumjetničkih*, odbačenih stvari (dijelova tkanine i ambalaže, dječjih lutki sa smetlišta, otvarača limenki, opušaka,...), do lazurnih površina i dionica svijetle, lirske game, nanesenih kontroliranim potezima (*Prostornost*, 2021.). Komponiranje kadra izvodi jedinstveno i višedjelno, u formi diptiha ili triptiha, a plohu dinamizira usmjeravajući pogled prema vertikalnom rastu i ekspanziji izvan fizičkog okvira ili prodorom u treću dimenziju. O strukturi prostora razmišlja sukladno sadržaju pa je, primjerice, bosanskom serijalu imanentna parafraza srednjovjekovne (romaničke) vertikalne perspektive i plošne figuralike, a drugdje konstruktivističko kolažiranje, koloristička perspektiva ili poliperspektiva.

U raznim žanrovima predmetnog i apstraktnog vizualnog izričaja, konvencionalnom mediju pristupa neprikazivački, a u razvoju se rubno podudara s putanjom koja počinje ranim obilježjima postmodernizma 1980-ih, nastavlja se metafizičkom i fazom arhaičnog sinkretizma u devedesetima, a od prijelaza stoljeća slikama s predmetima, koristeći neuobičajene, *neumjetničke* materijale.¹ Prva umjetnikova retrospekcija, najbliže istini, ipak pokazuje da je u stvaralačkom usamljeništvu životne sredine i egzistencijalne potrebe njegova umjetnička pozicija, lišena imperativa kohezije, stila i uspjeha, osobna, prodorna i samosvjesna.

Sabrina Žigo

¹ https://www.askart.com/artist/Vitomir_Kelava/11292288/Vitomir_Kelava.aspx

A small retrospective of **Vitomir Kelava**

In the past four decades, the painter Vitomir Kelava has been exhibiting independently in 1997, and this time, in 2022, both times in the gallery of the Croatian Society of Fine Artists in Rijeka. The advancing time and life pressures have led to a certain self-awareness and the decision to present more fully to the public. Born in Zenica, a little less than three and a half decades, almost half of his life, he lives and works on Rab. Balancing between work and vocation, he has been contributing to its urban significance for years with his open studio-gallery in the city center. The isolation of the island environment did not suppress the creative impulse and in addition to the cost-effective production of street portraits, he is dedicated to his own artistic interests.

Acting outside the exhibition and market system, his creative guiding principle is finding authentic expression in long-term work and varying the original preoccupations, which results in several discontinuous cycles. As he himself says, he strives for independent artistic speech as a counterpart to the ideological starting point and topics that occupy him emotionally and associatively. Moving within the framework of fine arts, he uses various means of expression and procedures of artistic practices of the twentieth century, from painting and assemblages to objects and installations and cutting into conceptualism.

The opus shows several constant interests, the Mediterranean, island climate and the heritage of the Bosnian homeland, socially and ecologically engaged works, intimacy and portraits. For years, he has successfully engaged in the once popular portraiture of passers-by on the streets of our coastal resorts, developing the skill of visualizing faces with prominent character traits. Among many, he will exhibit his own and striking portrait of fellow citizen Ugo Belamarić in the costume of a Renaissance knight, outlining Rabljanin's vivid personality.

With its Bosnian theme, it reminisces the ancient folk culture of Bogumil and stećak tombstones in the form of permanent epithets, signs and stable figures of oral history, myth and folklore of the homeland. Figural compositions are permeated by the mysticism of the Bosnian Bogumil sect with summary figures reduced to a paradigm, an iconic sign of clear denotation (deer, hunter, horseman, dragon...).

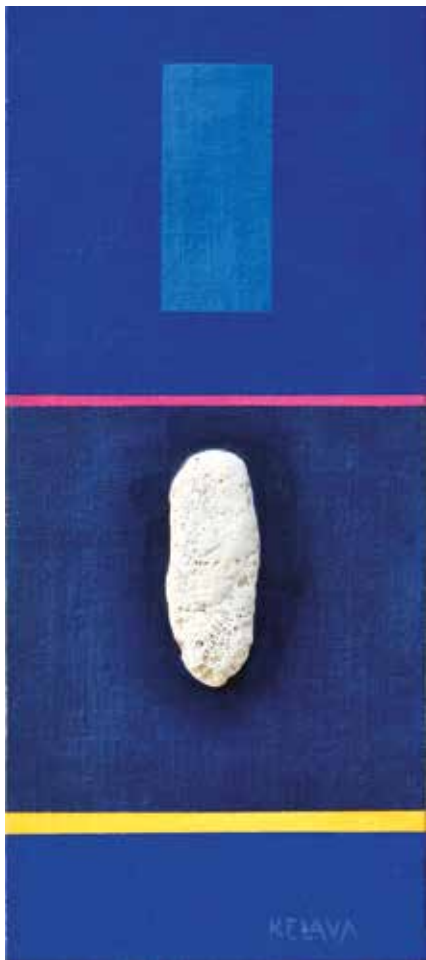
The maritime landscape is synthetically likened to monochrome navy blue registers painted with oil or acrylic in the echoes of object and painted field painting. In them he puts together sand, stone, a fish skeleton, as in the Silence Zone, a small-format cycle that has been created since 2006, and a related series of untitled paintings from different periods. Raw materials are an organic counterbalance to the geometric principle and morphologically manifest the completeness of the form created by the action of natural processes that "played the role of stonemasons" (V. Kelava). Here the artist tends to convey the meanings directed to the observer, calling for introspection and the search for "forgotten or hidden sensibility" (V. Kelava). These works are in synergy with the humane reflection of contemporary reality, from global environmental concerns to pondering over ethical values of today's humanity (Endangerment, 1998, Puppets from the Garbage Dump, 2012 and 2015). The expressive deformation of the male torso with an enlarged phallus in the foreground is an ambiguous metaphor of the male principle, with a body allusion to the morphology of the mythical monster, and pulsating red acrylic to the color of blood and flesh (Body, 2013). He shaped the female body with incarnation and volume derived from modulation or modeling, transposing the arousal of naked femininity ranging from muted sensuality to eroticized beauty.

Processing topics abstractly and figuratively, he expresses himself in various media and multimedia procedures, from gestural impasto and uterine texture of dull color, use of non-artistic, discarded things (parts of fabric and packaging, children's dolls from dumps, can openers, cigarette butts,...), the light surface and part of a bright, lyrical range, inflicted by controlled strokes (Spatial, 2021). He performs the composition of the frame in a unique and multi-part way, in the form of a diptych or triptych, and dynamizes the surface by directing the gaze towards vertical growth and expansion outside the physical frame or penetrating the third dimension. He thinks about the structure of space in accordance with the content, so, for example, the Bosnian series is an immanent paraphrase of medieval (Romanesque) vertical perspective and flat figurals, and elsewhere constructivist collage, coloristic perspective or polyperspective.

In various genres of subject and abstract visual expression, the conventional medium is approached non-realistically, and in development it marginally coincides with a trajectory beginning with the early features of post-modernism in the 1980s, continuing with metaphysical and archaic syncretism in the 1990s and since the turn of the century paintings with objects, using unusual, non-artistic materials¹. The first retrospective of the artist, closest to the truth, however, shows that in the creative loneliness of the environment and existential needs his artistic position, deprived of the imperative of cohesion, style and success, personal, penetrating and self-aware.

Sabrina Žigo

¹ https://www.askart.com/artist/Vitomir_Kelava/11292288/Vitomir_Kelava.aspx

Zona tišine III, 2004., nađeni kamen, platno, acryl, 50 x 21 cm

Zona tišine IV, 2006., nađeni kamen, platno, acryl, 37x21 cm

Zona tišine I, 2006., nađeni kamen, platno, acryl, 51 x 42,5 cm

Zona tišine II, 2006., nađeni kamen, platno, acryl, 50 x 32 cm

Zona tišine V, 2006., nađeni kamen, platno, pijesak, špaga, ulje, 44 x 32 cm

Bez naziva III, 2002., slika-predmet, kombinirana tehnika na platnu, 64 x 42 cm

Bez naziva VII, 2002., slika-predmet, kombinirana tehnika na platnu, nađeni kamen, 46 x 70,5 cm

Jelen (po motivima bosanskih stećaka), 2017., kombinirana tehnika na platnu, 65 x 46 cm

Priča o bosanskim stećcima, 2019., kombinirana tehnika na platnu, 80 x 60 cm

Od dalekog jučer - do dalekog sutra, 2008., kombinirana tehnika na platnu - drvu, 33 x 73,5 cm

Tjelesnost, 2013., kombinirana tehnika na platnu, 100 x 70 cm

Akt I, 2001., kombinirana tehnika na platnu, 100 x 50 cm

Akt IV, 2001., kombinirana tehnika na platnu, 50 x 32 cm

Sjećanje, 1998., acryl na platnu, 100 x 80 cm

Ugroženost, 1998. 105x60 cm

Prostornost, 2020, kombinirana tehnika na platnu, 72 x 80 cm

Viseći kamen i jabuka, 2021.g., kombinirana tehnika na iverici, platnu i lesonitu, 52 x 45 x 3 cm

Udica i riba, 2019., assemblage na lesonitu, 39 x 39 cm

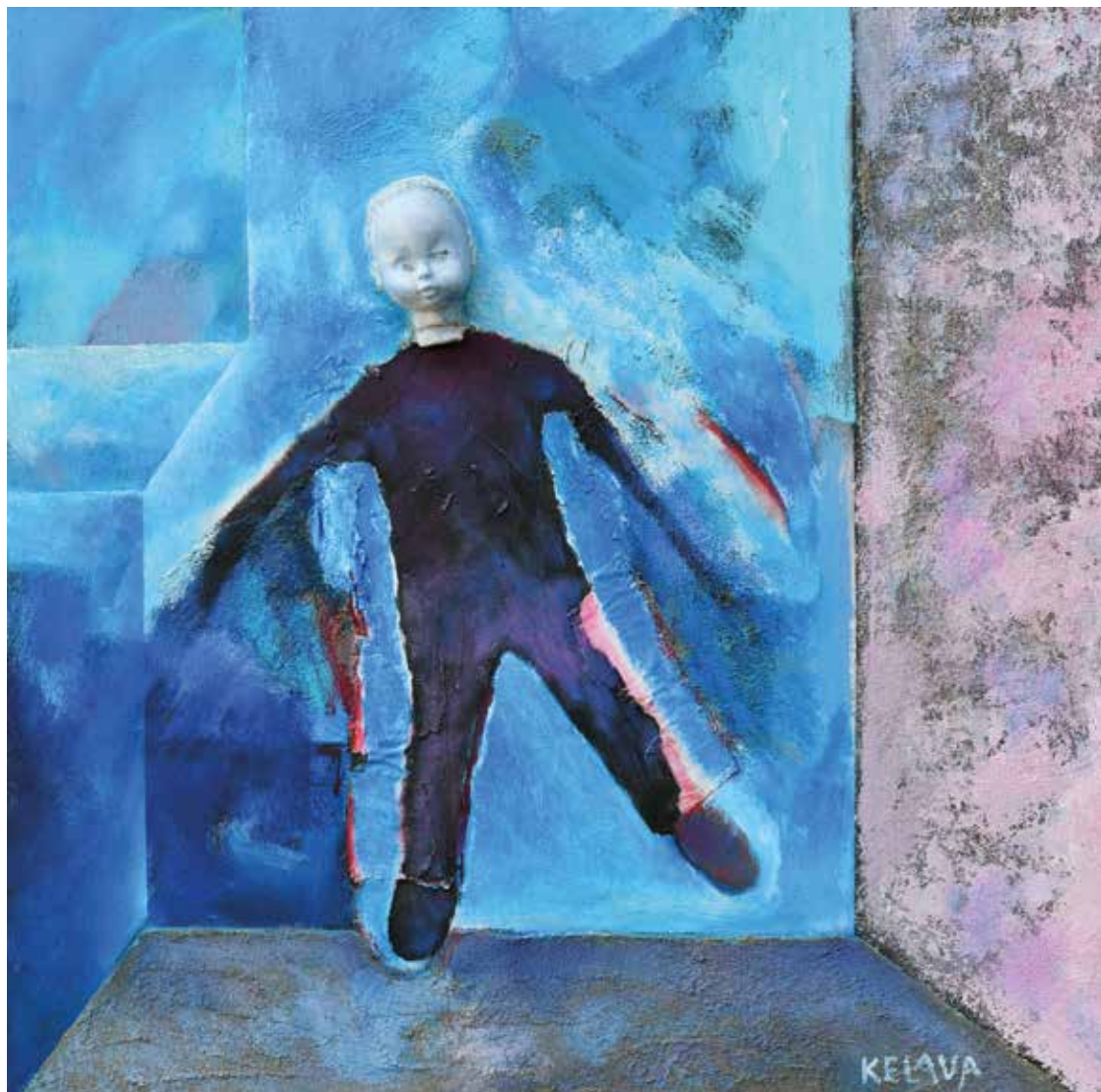
Viseći kamen, 2021., kombinirana tehnika na platnu i lesonitu, 38 x 30 x 3 cm

Tragovi, 2021., assemblage, 60 x 45 cm

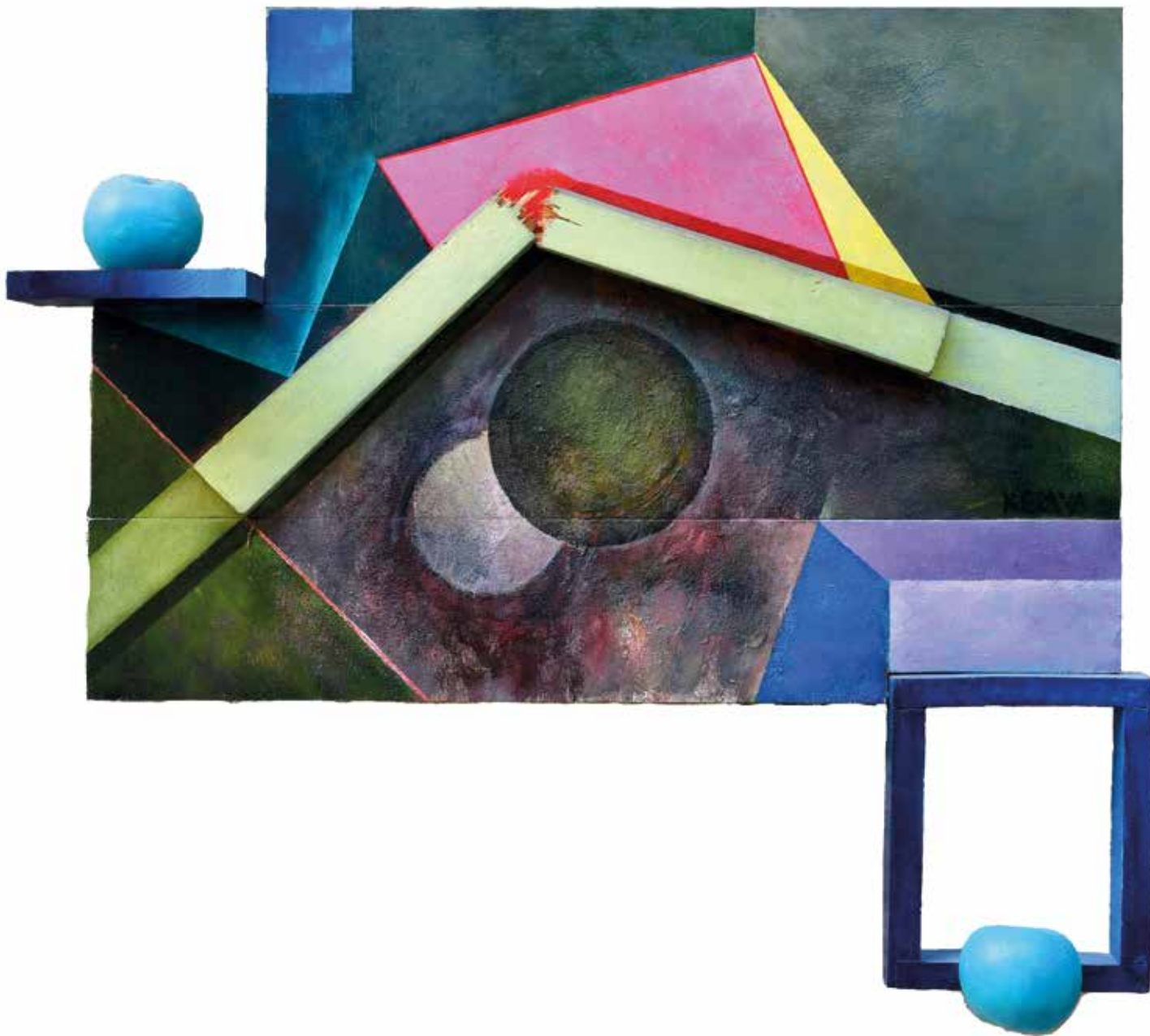
Lutka sa smetlišta,
2012., assemblage na
lesonitu, 61 x 67 cm

Lutka sa smetlišta,
2012., assemblage na
lesonitu, 61 x 67 cm

Portret Uga, 2012., kombinirana tehnika na platnu, 46 x 65cm

Instalacija sa slomljenom letvom, 2008., 68 x 77 x 13,5 cm

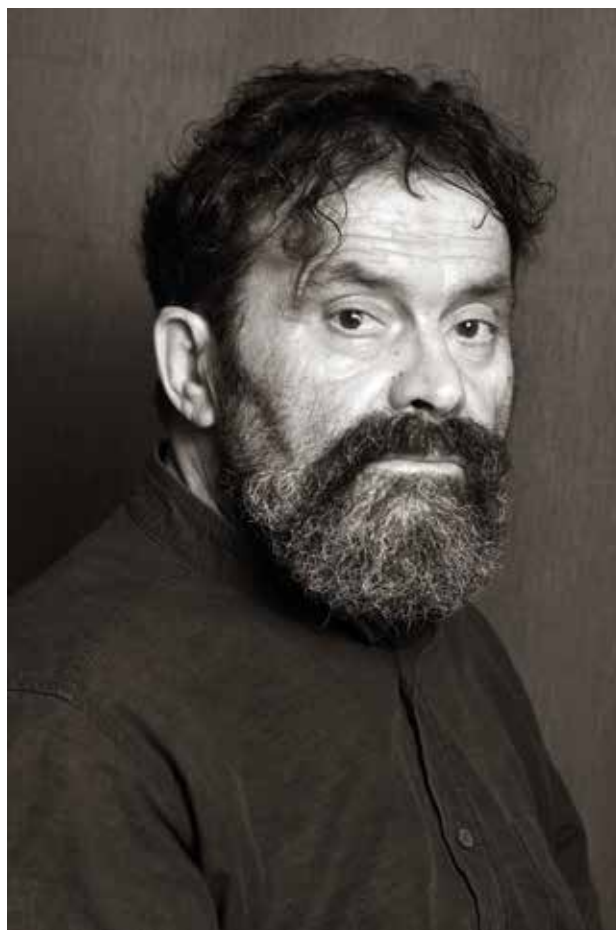
Vitomir Kelava rođen je 1952. u Zenici (Bosna i Hercegovina). Apsolvirao je pravo na Pravnom fakultetu u Zagrebu i diplomirao slikarstvo na *Fakultetu likovnih umetnosti* u Beogradu 1983., u klasi profesora Stojana Čelića. Sudjelovao je na više skupnih izložbi, redovito HDLU-a Rijeka, dok samostalno rijetko izlaže. Sudionik je drugog saziva Međunarodne likovne kolonije Grobnik (1997.) i trećeg saziva likovne kolonije *Fulfinum* u Omišlju (1997.). Dobitnik je nagrade izložbe *Pul kaštela* 1997. (Rijeka, Trsat). Član je HDLU-a Rijeka.

Živi i radi na Rabu gdje ima otvoreni atelje-galeriju u Gradskoj loži.

Kontakt:

Banjol 762A, 51280 Rab

Mob. 098 94 64 404

Vitomir Kelava was born in 1952 in Zenica (Bosnia and Herzegovina). He graduated in law from the Faculty of Law in Zagreb and graduated in painting from the Faculty of Fine Arts in Belgrade in 1983, in the class of Professor Stojan Čelić. He has participated in several group exhibitions, regularly at HDLU Rijeka, while he rarely exhibits independently. He is a participant in the second convocation of the Grobnik International Art Colony (1997) and the third convocation of the Fulfinum Art Colony in Omišalj (1997). He won the award of the exhibition *By the Castle* in 1997 (Rijeka, Trsat). He is a member of HDLU Rijeka.

He lives and works on Rab, where he has an open studio-gallery in the City Lodge.

Contact:

Banjol 762A, 51280 Rab

Mob. 098 94 64 404

Galerija
Juraj
Klović
Rijeka

Galerija Juraj Klović
Verdijeva 19 b
Rijeka
od 24. 2. do 10. 3. 2022.